

Fabra d'essala Camps

Durant els primers cent dies com a president valencià, Alberto Fabra ha mirat de desactivar alguns dels conflictes que ha heretat de Francisco Camps. Una estrena amb diferències, però també molts paral·lelismes.

Lel dia 99, va desbloquejar la dessaladora de Torrevella, la més gran d'Europa, la mateixa que Francisco Camps no havia permès d'activar.

Si buscava un últim gest per a deixar clar que Camps ja no és al Palau de la Generalitat, Alberto Fabra no podia trobar-ne cap de més explícit. Poques hores abans que es compliren els seus primers cent dies al capdavant del govern valencià, Fabra liquidava dotze mesos d'estira-i-arroses estèrils. La planta del Baix Segura dessalarà 80 hectòmetres cúbics anuals, pràcticament la quarta part de l'aigua del riu Ebre que el pla hidrològic (PHN) derogat pel PSOE preveia de transvasar al País Valencià.

Aquesta decisió simbòlica arriba quan el PP sembla a les portes de recuperar el govern espanyol, fet que comportaria la mort immediata del discurs victimista que tant ha caracteritzat el PPCV, però alhora és demostrativa del nou temps que Fabra ha volgut protagonitzar d'ençà que va accedir a la presidència de la Generalitat Valenciana. En comptes de llançar sal a les ferides obertes, el castellonenc s'afanya a treure'n la que Camps hi havia vessat a cabassos.

Amb un estil discret, gens estrident, Alberto Fabra fins i tot ha convençut l'oposició que és més "educat" que no el seu predecessor. No li ha calgut mostrar-se extravertit ni oferir el còctel de "te

i simpatia” amb què Eduardo Zaplana mirava de persuadir tothom; n’ha tingut prou d’entrevistar-se amb els síndics dels grups parlamentaris i de desencallar algunes qüestions sensibles que Camps havia tancat amb pany i forrellat.

Durant els primers cent dies de mandat, per exemple, Camps no sols no havia rebut els portaveus de l’oposició, sinó que ja havia deixat anar les primeres invectives contra Catalunya. A la Moncloa encara residia José María Aznar –el PHN era redactat i a punt per al “passeig militar”–, però el president valencià no va estar-se de brandar la bandera del transvasament de l’Ebre i de menystenir l’euroregió que preconitzava

Pasqual Maragall, que mesos més tard passà a presidir la Generalitat catalana.

Amb l’aigua d’excusa, Camps també va crear *ipso facto* el títol d’Ambaixador del Regne de València [sic] i va atorgar el primer reconeixement a Jaume Matas, que acabava de recuperar la presidència balear i que havia estat ministre de Medi Ambient durant l’etapa en què s’havia dissenyat el pla hidrològic. Un discurs frontista i visceral, el de Camps, que la derogació del transvasament no féu sinó emfasitzar.

La Bíblia i l’Estatut. Les tres vegades que Camps va jurar el càrrec de president valencià, a més de fer-se acompanyar d’un exemplar de la Constitució espanyola i d’un altre de l’Estatut valencià, tal com és previst per llei, hi va afegir una edició facsímil dels Furs i de la Bíblia. En qualsevol cas, tant el 2003 com el 2007 i el juny passat, la mà sempre va descansar sobre aquest últim llibre, prova inequívoca de les sòlides conviccions religioses que professa. Una determinació molt més ferma, sense dubte, que no la de la defensa i promoció de la llengua: el discurs d’investidura monolingüe del 2003, de fet, va contrastar força amb els del 2007 i enguany, en què el predomini del castellà va ser notable. En efecte, el primer Camps –a la precampanya del 2003 féu el cim del Penyagolosa, visità el Puig i anuncià la celebració sumptuosa, el 2006, del 300 aniversari de la jura dels Furs per part de l’arxiduc Carles, entre més fites– va mutar en la persona que ha acabat posant contra les cordes les línies en català, que ha vetat les emissions de TV3 i que, en visitar Àustria com a president, sobretot va fer-ho per a obrir una oficina de l’Institut Valencià de l’Exportació (Ivex). L’any de la dinastia dels Àustria acabaria passant desapercebut.

Quan el proppassat 28 de juliol va efectuar el seu primer jurament davant les Corts valencianes, Fabra va reunir els mateixos quatre exemplars que apilava Camps, però va escollir-ne un altre –l’Estatut– per a fer-hi reposar el seu dit. La fe catòlica que confessa cultivar no és ni de bon tros tan acusada, per bé que és tan habitual com el seu antecessor a les processons i romeries que sovintegen de cap a cap del País Valencià. Pel que fa a l’ús de la llengua que l’Estatut designa com a “pròpia”, Fabra la va emprar menys d’un minut el dia de la seua in-

vestidura. L’ha *reservada* per a moments tan solemnes en què fins i tot Zaplana s’hi animava: a la diada del 9 d’Octubre o davant els integrants de l’Acadèmia Valenciana de la Llengua (AVL).

Del vostè al malnom. L’arraconament progressiu de la llengua per part de Camps va resultar cridaner. A la primera reunió del seu executiu va demanar als consellers que es tractaren de vostè i que preferentment feren servir el català com a idioma vehicular. Unes instruccions que de seguida ell mateix incomplí.

En el cas de Fabra, no ha tingut cap més remei que reunir-se amb tots ells de forma individualitzada, cosa que va ocupar-lo la primera meitat de l’agost. El seu nomenament per la via d’urgència, motivat per la dimissió de Camps el 20 de juliol, recomanava la continuïtat de l’equip anterior, que acumulava un únic mes de rodatge i a bona part del qual Fabra no coneixia. Un cop passen els comicis estatals del 20 de novembre, l’actual president hi introduirà canvis. Serà aleshores que també acararà la reorganització interna del partit.

I és que Camps no sols li ha cedit la presidència del Consell, sinó que el premi incloïa la del PPCV. En aquest sentit, Fabra disposa de bastant més manobrabilitat i no se sent ni de bon tros tan fiscalitzat com Camps als inicis, quan la figura d’Eduardo Zaplana era tan allargada que projectava una ombra enorme sobre la seua gestió. Zaplana, de fet, no va abandonar la direcció del PP valencià fins passats onze mesos de les eleccions del 2003. Mariano Rajoy va prendre aquella decisió forçada –en una junta directiva estatal, de Madrid estant– quan comprovà les friccions constants que provocava aquella cohabitació impossible, unes tibantors que van estar a punt de fer dimitir Camps i que generaven situacions tan kafkianes com que a Canal 9 hi apareixia molts més minuts Zaplana –aleshores ministre de Treball– que no el president valencià.

La pervivència de les estructures de govern i de partit no han evitat, però, que Fabra haja signat nomenaments poc higiènics durant els primers cent dies de mandat. El més cridaner, el de Nuria Romeral com a directora de Ràdio 9. Després de sis anys com a secretària autonòmica de Comunicació i d’haver guiat la defensa pública de Camps deri-

Rita Barberà va parir políticament Camps, a qui féu regidor quan tenia 28 anys. Amb Fabra la relació és nova i no ha dubtat a reivindicar protagonisme.

vada del *cas Gürtel*, era obvi que eixiria del nou equip presidencial, però ben pocs podien pensar que la recompensa seria tan sucosa i, sobretot, tan mediàticament obscena.

Estratega de la política comunicativa de l'anterior president, que sistemàticament es negava a acceptar preguntes dels periodistes alhora que dinava al Palau amb els més reaccionaris de les televisions espanyoles, Romeral és l'encarregada actual d'exercir un control ferri sobre la ràdio pública valenciana. Dimarts 1 de novembre, sense anar més lluny, la locutora de l'*Infonou*, Asun Hernández, va obrir el seu espai amb un comentari editorialitzant en què rebatejava el ministre de Foment, José Blanco, amb el malnom de *Pepiño el Gasoliner*, i en què criticava amb severitat les propostes i el programa socialistes amb vista al 20N: "Propostes? Les d'un govern que fan partir-se de risa [sic] a qualsevol líder

europèu amb un poc de sentit comú. Programa? Un programa que no han pogut posar en marxa els vuit anys que porten al govern." Sobre l'executiu de José Luis Rodríguez Zapatero, la periodista encara anava més enllà: "Ens ha dut a la més absoluta de les ruïnes", afirmava Hernández al contundent inici de l'informatiu vesperí. Unes expressions que evocaven les que Camps, a instàncies de Romeral, pronunciava com una lletania.

Les ànsies reformistes de Ràdio Televisió Valenciana (RTVV) que Fabra va transmetre a l'oposició a les reunions bilaterals que van tenir l'1 de setembre topen amb actituds d'aquesta mena. En realitat, l'obertura a l'ens públic s'ha circumscrit a l'ampliació del ventall de convidats a les tertúlies de Canal 9 i Ràdio 9, on ara sí que són cridats periodistes de mitjans no estrictament afins als populars. En qualsevol cas, en nombre i proporció molt inferior als que lloen sense embuts la tasca del PP i que ja fa anys que hi acudeixen.

Canvis al congelador. Pel que respecta al nou ordre del PPCV, Alberto Fabra sap que ha de renovar la cúpula provincial d'Alacant, on encara hi ha José Joaquín Ripoll —que ara dirigeix el Port i no la Diputació— i on és probable que, per fi, hi haja consens. Després de

vuit anys de disputes intestines entre zaplanistes i campistes, la bona sintonia que Fabra ha demostrat mantenir amb els uns i amb els altres hauria de facilitar l'entesa. És com fer governar coalitzats Bildu i el PP, però, segons la dita, el temps guareix les ferides.

A Castelló, on Alberto Fabra mai no ha destacat pel seu pes orgànic, el relleu de Carlos Fabra també és inevitable. S'ha acomiadat de la presidència de la Diputació després de quatre legislatures i ha situat la seua filla Andrea —que era senadora— com a diputada al Congrés, però el pare encara deixa intuir que continuaria al capdavant dels populars castellonencs. Una altra cosa és que el nou president del PPCV —que malgrat la coincidència del cognom no és família seua— li ho permeta. Javier Moliner, el jove president de la corporació provincial des del juliol passat, podria ser-ne el recanvi.

On la disputa es presenta més acarnissada és a València. Alfonso Rus es manté com a president de la Diputació i vol repetir com a número u del PP provincial, però no falten moviments interns que en promouen la substitució. Rus, despert i llançat com n'hi ha pocs, ha esdevingut un contrapoder a la segona circumscripció de l'estat que aporta més vots al conjunt del PP. No va ocultar el seu malestar quan va assabentar-se "per la premsa,

Nuria Romeral,
que fou secretària
de comunicació
amb Camps,
ara dirigeix Ràdio 9

Si Camps va rebre al Palau la presidenta de l'AVL, la militant del PP Ascensió Figueres, Fabra es va desplaçar per a reunir-se amb tots els acadèmics.

com Felipe González”, de la renúncia de Camps i de l’elecció de Fabra com a successor, un procés tutelat per Rajoy. A més, Rus manté diferències amb Rita Barberà i Juan Cotino, dos pesos pesants al PP valencià. La primera, pel pedigrí com a alcaldessa i per l’ascendència que sempre ha exercit sobre l’afiliat Camps, i el segon, perquè també és íntim de l’ex-president i ha mirat de teixir una xarxa de gent propera que malbaratara el protagonisme creixent de Rus. És a València, per tant, on Fabra haurà de filar més prim si vol sortir-se’n sense perdre cap llençol de la bugada. Ja li ho va demostrar Barberà quan, un cop dimitit Camps, va demanar a la direcció estatal del PP “més estima” envers la filial valenciana. L’autoritat d’Alberto Fabra no li semblava suficient i va ser ella, de manera pública i notòria, qui va adreçar-se a Rajoy, que de seguida va organitzar un acte de partit a València per a llimar-hi els serrells.

Com Camps el 2003, els primers cent dies Fabra ha picat l’ullet als més descontents

La confecció de les candidatures del 20N van ser simptomàtiques dels equilibris que ha de practicar un Alberto Fabra que porta la lletra *ela* al vidre de darrere del seu cotxe oficial. Després d’unes quantes setmanes de confusió, un pacte salomònic va acabar satisfent la majoria.

Picar l’ullet. Com Camps el 2003, Fabra ha aprofitat els primers cent dies com a president per tal de picar l’ullet esquerre als sectors més descontents amb el predecessor. Si ara fa vuit anys aquell mirava d’explotar la via valencianista en contraposició amb Zaplana i el transitori José Luis Olivas, ara Fabra ha optat per fer concessions purament formals.

Així, Camps va lligar de seguida el retorn del claustret del monestir cistercenc de la Valldigna, que era a Torreldones (Madrid) de feia vuitanta anys, va anunciar la creació de tres fundacions públiques –la Jaume II el Just, per a fer commemoracions històriques; la de la Llum de les Imatges, per a restaurar el patrimoni sacre valencià; i la fundació Renaixença, per a protegir i difondre el Misteri d’Elx–, es va reunir amb els rectors universitaris –molt enfurismats amb Zaplana– i va parir amb Matas la fundació Consolat de Mar, que havia de crear “esdeveniments culturals” de manera mancomunada. També es va

proposar de comparèixer setmanalment a les Corts i de retransmetre les sessions per Canal 9, però no va passar de ser una bona intenció. La tossudesa del destí el reclougé al despatx i el dugué a esquivar l’hemicicle al màxim possible.

Fabra, de la seua banda, ha tocat ferros roents. Va fer a mans d’Esquerra Unida alguns dels contractes –sobretot micro-contractes no sotmesos a concurs– que les diverses empreses de la trama *Gürtel* havien signat amb la Generalitat durant l’etapa de Camps i també va citar l’associació de familiars de les víctimes del metro que cada dia 3, de fa cinc anys, es manifesten a la plaça de la Mare de Déu de València en cerca de respostes i de responsables de la tragèdia que va segar la vida de 43 persones i va ferir-ne 47 més. Ha fet que la seua vice-presidenta, Paula Sánchez de León, es reunira amb els grups parlamentaris a fi d’arribar a un decàleg de pactes, i ha deixat en l’aire el decret del trilingüisme a l’ensenyament que Camps i el seu conseller Alejandro Font de Mora volien instaurar el curs vinent. Fabra, a més, ha penetrat en la senda de la normalitat acceptant preguntes dels periodistes, una pràctica que els professionals valencians gairebé havien oblidat.

L’últim apartat és l’únic que realment presenta avenços significatius. Esquerra

Refractari a la relació de tu a tu amb Catalunya, Camps va crear un eteri eix de la prosperitat amb Jaume Matas i Esperanza Aguirre. A sota, Camps saluda el vice-president de la Cambra de Comerç austríaca i visita el claustre del monestir de la Valldigna, que va aconseguir que retornara a casa.

Unida ha criticat que els facilitaren una llista amb els contractes que les empreses d'Álvaro Pérez, Francisco Correa i companyia havien signat amb el Consell, però no els documents, on consta l'import i les clàusules de confidencialitat; EUPV ha presentat un escrit de queixa a la mesa de les Corts per a demanar l'accés a tota la informació, però no han rebut resposta del president, Juan Cotino.

La trobada amb les víctimes del metro del 13 d'octubre va aportar una foto per a la història però el seu contingut tampoc no va ser transcendent. Fabra i tres dels seus consellers van negar la possibilitat de reobrir la comissió d'investigació que va tancar-se amb celeritat l'agost del 2006, un mes després de l'accident, les conclusions de la qual mai no han compartit. Només el PP, de fet, va votar favorablement l'informe final que se'n va derivar. Bona prova de la indignació que encara regna a l'associació és que, dijous passat, 3 de novembre, van tornar a concentrar-se al lloc habitual, sota la pluja. Aquest cas, com en el dels contractes vedats, pot prolongar-se *sine die*.

El decàleg tampoc no ha complert les expectatives de l'oposició. Esquerra Unida albira la possibilitat d'arribar a algun acord, però tant el PSPV-PSOE com –sobretot– Compromís no s'hi mostren tan optimistes, ni de bon tros. Mònica Oltra i Fran Ferri, diputats de la coalició eco-socialista-nacionalista, van aixecar-se de la taula al bell mig de la cimera com a repulsa per l'actitud de Sánchez de León, que segons ells volia “imposar el programa del PP” a la resta de grups.

La negociació del decret del trilingüisme és en fase d'al·legacions. La conselleria de José Ciscar ha enviat un formulari als actors implicats –sindicats, centres concertats, directors, etc.– perquè hi facen les aportacions escaients. En tot cas, el 33% de llengua anglesa que volia implantar Camps podria mantenir-se inalterable. Fabra i Ciscar pensen retocar, però, els altres dos 33%. Incrementar la presència del català o reduir-la depenent de cada cas, en definitiva.

Encara més verds hi ha uns altres melons que Fabra va dir que obriria, com la reforma de les lleis electoral i de RTVV, per què cal consens parlamentari. El president valencià ha insistit que vol una televisió i ràdios públiques “que ens facen sentir orgullosos”, però fins ara no ha pres cap decisió d'impacte.

De la mateixa manera, Fabra no ha fet gaires passes endavant en favor de la recuperació del senyal dels quatre canals de la Corporació Catalana de Mitjans Audiovisuals que les multes imposades per Camps va aconseguir clausurar. Com a alcalde de Castelló, va aprovar una moció unànime que demanava la reciprocitat –cosa que a Catalunya seria senzill, tal com Artur Mas li ha fet saber– i en què instava la Generalitat Valenciana i el govern estatal a facilitar-ho. L'únic gest en aquest terreny ha estat l'abstenció del PP a la presa en consideració el setembre passat de la iniciativa legislativa popular “Televisió Sense Fronteres”, ILP que no decau i que es tramitarà a partir del proper període de sessions espanyol.

A la presentació davant els acadèmics de l'AVL –un acte celebrat a la seu de la institució i que representava un fet inèdit, atès que Camps tan sols rebia al Palau qui ha estat la presidenta, la militant del PP Ascensió Figueres–, Fabra va reconèixer que no té cap sentit que TV3 no es veja al País Valencià.

El corredor. La preocupació primera de Fabra des que va accedir a la Generalitat ha estat la inclusió del corredor mediterrani a l'agenda inversora de la Unió Europea. Curiosament, vuit anys enrere, quan Camps també passava els primers dies a la presidència, la UE va aprovar el pla inversor anterior, que marginava absolutament el territori valencià.

Aleshores Camps no va molestar-se perquè la comissària europea de Transports, la correligionària Loyola de Palacio, incloguera l'arc mediterrani com una prioritat. Ans al contrari, va esviar cap possibilitat d'accedir a l'euroregió

Camps no va reunir-se a Barcelona amb cap president català, però Fabra ja ha visitat Artur Mas. Amb Aguirre, en canvi, hi ha col·lisió d'interessos pel corredor mediterrani. A dalt, reunió de Fabra amb els familiars de les víctimes de l'accident de metro de València, que Camps no va voler rebre mai.

que patrocinava Maragall i que podia actuar com un *lobby* de pressió. Camps va afirmar que l'euroregió comportava un “manllevament de competències a les autonomies” i destacava que era un projecte en què els valencians restaven fora de la “centralitat”. En canvi, les Illes de Jaume Matas s'hi van afegir, i qui era president del Senat, el popular i castellà Juan José Lucas, la trobava “legítima”.

Camps ja s'havia entrevistat amb quatre presidents autonòmics del PP. Fabra ha visitat Mas

Ara Fabra s'ha arromangat i no va tenir inconvenient a desplaçar-se a Barcelona per a reunir-se amb el seu homòleg, Artur Mas, trobada a què va afegir-se el president murcià, Ramón Luis Valcárcel. En vuit anys i un mes de mandat, Camps mai no s'havia desplaçat a la capital catalana en visita oficial. L'única entrevista amb un president català va tenir lloc a València el maig del 2009, tot aprofitant el viatge de José Montilla amb motiu de la final de la copa del Rei de futbol que es disputava a Mestalla.

Les prioritats estratègiques de Camps van centrar-se en l'anomenat *eix de la prosperitat*, una aliança etèria amb les Illes i la comunitat de Madrid. Durant els primers cent dies, Camps no sols va entrevistar-se amb Matas i Esperanza Aguirre, sinó també amb el president de Castella-Lleó, Juan Vicente Herrera.

